

Моніторинг якості ОП «Міжнародний бізнес»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Кафедра міжнародного бізнесу та консалтингу

2024-2025 навчальний рік

Гарант освітньої програми д.е.н., професор Архієреєв Сергій Ігоревич

У грудні 2024 року за допомогою використання Google Forms, розроблених в 2023-2024 навчальному році за активної участі всіх членів навчально-методичної комісії інституту, було проведено анонімне опитування здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Міжнародний бізнес». Також по завершенні захисту випускних кваліфікаційних робіт магістрів було проведено опитування випускників, які раніше здобували на кафедрі освіту за бакалаврською програмою «Міжнародний бізнес» і наразі вже успішно працевлаштовані.

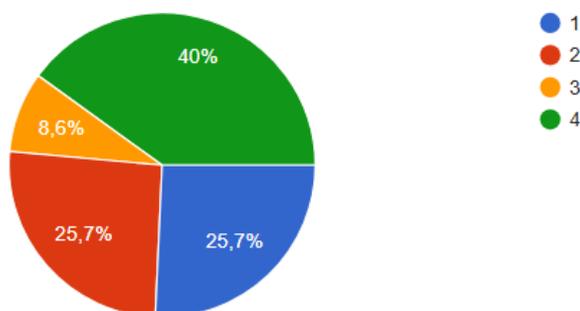
Результати опитування студентів через Google Forms

В опитуванні взяли участь 35 студентів, що становить майже 78% від студентів, що навчаються на відповідній освітній програмі. При цьому структура відповідей була наступною (рис. 1).

1. На якому курсі Ви навчаєтесь ?

 Копіювати діаграму

35 ответов

Відповідно найбільш активними виявилися студенти саме четвертого курсу (14 осіб або 40% від усіх опитаних респондентів), оскільки даний курс студентів є самим багаточисельним. На першому й другому курсі було опитано по 9 осіб, що становило по 25,7% від загальної чисельності респондентів. Й найменшою є кількість респондентів з третього курсу (3

особи, що становить 8,6% загальної кількості респондентів або 75% здобувачів вищої освіти, що навчаються на відповідному курсі). При цьому варто відзначити, що саме студенти третього курсу першими вступали на навчання за умови повномасштабного військового конфлікту в країні, що й негативно позначилося на контингенту відповідного курсу.

На питання **«2. Оцініть, наскільки зміст дисциплін освітньої програми враховують потреби ринку праці та сучасні тенденції галузі?»** переважна більшість студентів (або 80%) відповіли, що ОП враховує вимоги ринку праці й лише 20% від опитаних респондентів стверджували, що відповідність є неповною чи взагалі не відповідає. Однак, враховуючи той факт, що на наступне питання **«3. Якщо Ви вважаєте, що цілі освітньої програми та результати навчання не враховують потреби ринку праці, будь ласка, напишіть, чого саме не вистачає»** було отримано тільки 2 відповіді й ті були сформульовані як «все вистачає» та «Все є», можна припустити, що незадоволення відповідності програми освітнім потребам було викликане неправильним розумінням варіантів відповідей, запропонованого опитуванням.

Щодо достатності часу на виконання самостійної роботи тільки 17,1% опитаних 20% опитаних відзначили, що їм не вистачає часу на самостійну роботу, що майже на 3% за рівень відповідей на це ж питання в попередньому навчальному році. Додатково відзначимо, що обсяг самостійної роботи відповідає встановленим вимогам, однак викладачам доцільно продовжити роботу над оптимізацією обсягу завдань, що передбачені для самостійної роботи, зокрема, зменшення кількості завдань, що передбачають підготовку презентації.

На питанням **«5. Якщо Ви відповіли "Не вистачає" на попереднє питання, надайте Ваші пропозиції щодо оптимізації навантаження»** було отримано такі відповіді як: «надання онлайн-ресурсів і бібліотек, підручників», «більше роботи на семінарах», «можна розглянути можливість зменшення обсягу ІНДЗ або скоротити його», «менше самостійної роботи». В зв'язку з чим можна запропонувати запровадити в обов'язковому порядку розробникам дистанційних курсів наводити інтерактивні посилання на 1-2 підручники/посібники, що знаходяться в вільному доступі в мережі Інтернет. Розширити перелік рекомендованих онлайн-ресурсів, додати доступ до електронних бібліотек, включаючи міжнародні бази даних, такі як JSTOR, Springer, або ResearchGate. А також продовжити проведення навчальних вебінарів про те, як ефективно користуватися онлайн-бібліотеками.

Освітнє середовище університету задовольняє 88,5% опитаних респондентів.

Актуальність і корисність навчальних матеріалів від 1 до 3 оцінили практично всі опитані, лише по 1 студенту повністю чи частково не задоволені його станом.

Рівнем інноваційності методів і технологій викладання виявилися незадоволені 6 студентів (двоє з першого курсу, троє – з четвертого та 1 студент третього курсу). При цьому варто відзначити, що менше стало незадоволених інноваційністю методів викладання на четвертому курсу (в минулому році вони були на третьому курсі й практично всі незадоволені студенти цих компонентом були саме на цьому курсі).

Оцінювання знань за освітніми компонентами (дисциплінами) визнали прозорим та об'єктивним 94,3 % при тому, що в попередньому навчальному році на програмі задоволеними були всього 85,3% респондентів. Викладачам при перевірці письмових робіт обов'язково необхідно проставляти коментарі за умови, що оцінка на 20% і більше відрізняється від максимально можливої за виконане завдання, а при проведенні семінарських робіт – всі роботи доповнювати коментарем, щоб у студентів не виникало питань.

Варто відзначити, що на думку 1 студента «рішень деяких викладачів, більш ніж хотілося б, впливає їхнє особисте ставлення до студента/ки (наприклад, до оцінювання роботи додається фактор "наскільки активним був студент/ка протягом семестру" або результати його минулих робіт)» та є зауваження до міжфакультетських дисциплін, що спонукає винести відповідне питання на університетське обговорення.

7 студентів відзначили, що вони не знайомі із процедурою вирішення конфліктних ситуацій (при чому четверо відносилось до першого курсу та по одному студентів – до 2-4 курсів). Скоріше за все студенти старших курсів пропустили кураторські години і не ознайомилися з інформацією, наданою в чатах, а для студентів 1 курсу варто повторити відповідний матеріал.

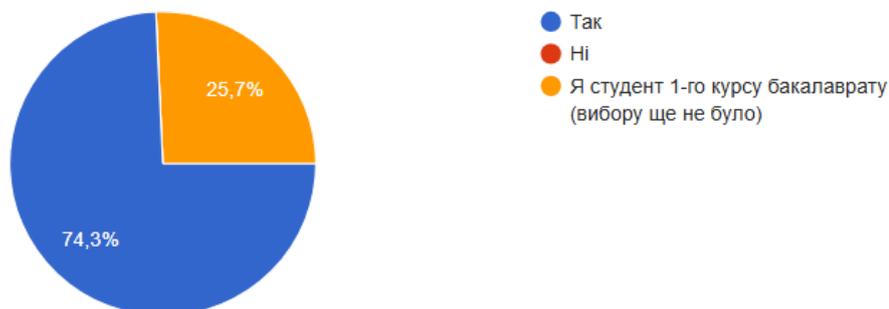
При поточному опитуванні за відповідною освітньою програмою 3 студенти проти минулорічних 4 негативно відзначили можливість застосування здобутих знань в подальшій професійній діяльності, однак жоден з цих студентів не запропонував напрямків вирішення даної проблеми.

88,5% респондентів високо або достатньо оцінили набуття соціальних навичок (soft skills), однак ті студенти, які оцінили посередньо чи недостатньо не надали жодних коментарів.

16. Чи забезпечено Вам можливість вибору навчальних дисциплін?

35 ответов

Таким чином, із організацією вибору дисциплін проблем не спостерігається (практично 100% респондентів використали свою можливість щодо побудови власної освітньої траєкторії). Лише 1 студент/ка відзначив/ла, що «при виборі МФД у деяких дисциплінах не висвітлюється план навчання взагалі, навіть у анотації, або вона може бути відсутня», що спонукає до відхилення включення в перелік МФД, якщо анотація відсутня чи в ній не відображено всіх складових.

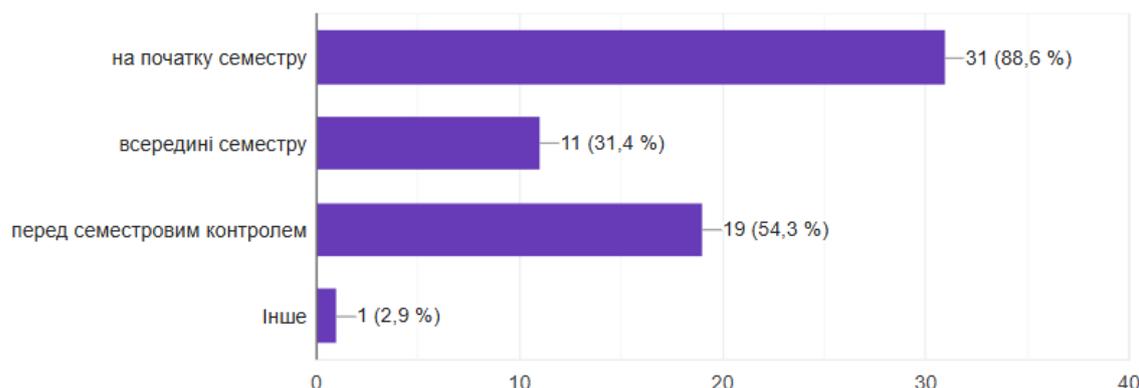
Жоден з опитаних студентів не відмітили відсутність можливості залучення до міжнародної академічної спільноти, зокрема через виступи на міжнародних конференціях, публікації, участь у наукових / освітніх проєктах, стажуваннях, мобільності тощо. Таким чином, в цьому аспекті проблеми не відзначаємо, студенти регулярно запрошуються і беруть участь в таких заходах.

5 студентів відзначили недостатність доступу до міжнародних інформаційних ресурсів і науко-метричних баз даних.

20. Коли надається інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень? (можливо декілька варіантів відповіді)

35 ответов

Інформування відбувається регулярно. Рекомендовано збільшити частоту нагадування інформації про форми контролю та критерії.

Незрозумілими критерії оцінювання видалися лише 1 респонденту, що можна вважати статистичною похибкою.

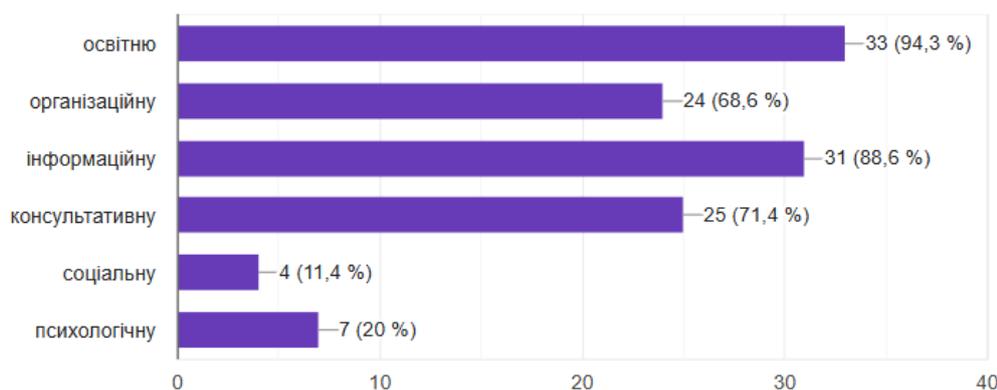
З процедурою оскарження результатів навчання не знайомі 8 респондентів. Рішення – ознайомлювати із інформацією «під підпис» .

З політикою, стандартами і процедурами дотримання академічної доброчесності ознайомлені 97,1% при минулорічному рівні в 94% респондентів.

Всі крім 1 опитаного підтвердили наявність багатосторонньої підтримки в університеті

24. Яку підтримку Ви отримували в процесі навчання? (можливо декілька варіантів) [Копіювати діаграму](#)

35 ответов

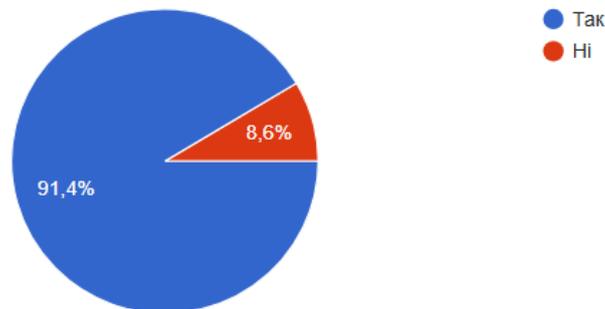
Відповідно жоден зі студентів не поскаржився на відсутність підтримки в процесі навчання. При чому найбільше, судячи з результатів опитування, надавалася освітня, інформаційна й організаційна підтримка.

Лише 1 студент відзначив, що стикався з випадками дискримінації й стосувалися вони некоректністю формування шкали оцінювання з МФД.

26. Чи маєте Ви можливість одержувати компетентності шляхом спілкування з представниками галузі (через майстер-класи, лекції, виробничу практику, конференції тощо)?

 Копировать диаграмму

35 ответов

Пропозиції щодо покращення якості реалізації освітньої програми від студентів: більше уваги до практичних занять під час аудиторних занять, адже теоретичний матеріал лекцій не допомагає вирішувати аналітичні задачі, а часу на практику обмаль; надати студентам більший доступ до міжнародних баз даних (не таких, у яких без підписки подається лише 20% інформації), слідкувати за об'єктивністю оцінювання; пари після 15:00 можуть бути досить не практичними для ефективного навчання з огляду на природні фізіологічні процеси, пов'язані з циркадними ритмами, зниженням когнітивних ресурсів і зменшенням концентрації у цей час.

Рішення: вирішити дані проблеми можна шляхом перегляду перерозподілу навантаження в бік збільшення навантаження на практичні заняття; розглянути можливість проведення занять в першу половину дня.

Результати обговорення з випускниками магістратури «Міжнародний бізнес» (які закінчили до цього бакалаврську ОП «Міжнародний бізнес») заочної форми навчання 2023 року в Zoom (16.12.2024 р.)

Побажання від випускників:

Як і минулого року студенти відзначали, що їм до вподоби зустрічі із представниками бізнесу, дипломатами, консулами, представниками міжнародних організацій.

Студенти відзначали необхідність збільшення частки завдань, виконання яких потребує використання табличного редактора Excel.

Разом зі студентами було переглянуто останню версію ОПП «Міжнародний бізнес» бакалаврського рівня. Як і минулого року студенти відзначили важливість виконання кейсових завдань.

Результати обговорення з випускниками магістратури «Міжнародний бізнес» (які закінчили до цього бакалаврську ОП «Міжнародний бізнес») денної форми навчання 2024 року в Zoom (18.12.2024 р.)

Побажання від випускників:

Більше практичних завдань, зустрічей з практиками.

Разом зі студентами було переглянуто останню версію ОПП «Міжнародний бізнес» бакалаврського рівня. Студентами запропоновано більше уваги приділити питанням що стосуються правовим аспектам оформлення контрактів, міжнародної торгівлі, ліцензування, податковим та митним аспектам, а також, як і студентами заочної форми навчання, наголошувалося на збільшенні уваги до практичного використання табличного редактора Excel.